

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๖๐๖/ว๓๔๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส21625
วันที่ : ๑6857/59
วันที่ : 26 ต.ค. 59 เวลา : 13:27

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดให้งานที่มีการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ไม่ถือเป็นงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ส) ๓๕๘๑๕ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๙

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ประเด็นความเห็นร่างกฎกระทรวงกำหนดให้งานที่มีการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ไม่ถือเป็นงานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของร่างกฎกระทรวงดังกล่าว โดยเห็นว่างานตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัด อาทิ กรมปศุสัตว์ที่เข้าข่ายเป็นงานทางวิทยาศาสตร์ เช่น งานพัฒนาสายพันธุ์สัตว์ (การดัดแปลงพันธุกรรม) งานวิจัย งานทดสอบคุณภาพต่าง ๆ ที่ต้องใช้สัตว์ งานทดลอง งานผลิตชีววัตถุ (ผลิตภัณฑ์ขึ้น สารทดสอบ) การทำเซลล์ต้นกำเนิด (การผลิตน้ำเชื้อ) หากมีการกำกับดูแลและปฏิบัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ โดยมีการจัดการเลี้ยงและใช้สัตว์ให้สอดคล้องตามจรรยาบรรณ มีการพัฒนาปรับปรุงสถานที่เลี้ยงและใช้สัตว์ให้ได้มาตรฐาน มีการจัดตั้งคณะกรรมการกำกับดูแลการเลี้ยงและใช้สัตว์ในแต่ละหน่วยงาน มีการจัดทำโครงการและขออนุมัติโครงการรวมถึงการติดตามผลโครงการ ผู้เลี้ยงและใช้สัตว์ต้องได้รับใบอนุญาต เพื่อให้มั่นใจว่าปฏิบัติตามจรรยาบรรณและมีการเพิ่มเติมความรู้อย่างต่อเนื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นการส่งเสริมพัฒนางานที่มีการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ให้พัฒนาได้มาตรฐาน ถูกต้องตามหลักวิชาการและหลักสวัสดิภาพสัตว์ ซึ่งเป็นผลดีต่องานประจำและนักวิจัย ให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ เป็นที่ยอมรับน่าเชื่อถือ และมีข้อสังเกตเพิ่มเติมในงานของกรมประมง ดังนี้

๑. ใน (๑) ควรใช้คำว่า “งานศึกษาวิจัยการเพาะขยายพันธุ์” แทนคำว่า “งานเพาะขยายพันธุ์” เพื่อให้ครอบคลุมงานศึกษาวิจัยการเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำตามภารกิจของหน่วยงานกรมประมง ซึ่งเป็นงานศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานประจำของกรมประมง ซึ่งต้องศึกษาวิจัยและพัฒนาการเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำทั้งเพื่อการอนุรักษ์และการพัฒนาการเพาะเลี้ยงเชิงพาณิชย์ โดยที่เทคนิคการเพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำทั่วไปจะใช้วิธีการที่เป็นมาตรฐานสากล เป็นที่ยอมรับทั่วโลก และได้กระทำโดยวิธีการที่เป็นปัญหาต่อสวัสดิภาพสัตว์แต่อย่างใด ประกอบกับคำจำกัดความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ คำว่า “งานทางวิทยาศาสตร์” หมายความว่า งานวิจัย งานทดสอบ งานผลิตชีววัตถุ งานสอน งานทดลอง การดัดแปลงพันธุกรรม การโคลนนิ่ง และการทำเซลล์ต้นกำเนิด ที่มีการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ แต่ไม่หมายความรวมถึงงานที่มีการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงโดยข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ดังนั้น “งานเพาะขยายพันธุ์” จึงไม่ใช่งานทางวิทยาศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ อยู่แล้ว ในขณะที่งานวิจัย งานทดลอง ถือว่าเป็น

/งานทางวิทยาศาสตร์...

งานทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งหากไม่มีการกำหนดในกฎกระทรวงให้ยกเว้นไว้ จะทำให้งานวิจัยหรืองานทดลองเกี่ยวกับการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำของกรมประมงทั้งหมดต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะมีปัญหาในการปฏิบัติ เนื่องจากสถานที่ดำเนินการศึกษาวิจัยทดลองการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำทุกแห่งจะต้องมีสัตวแพทย์ประจำ ณ สถานที่ดำเนินการตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๒. ใน (๒) ควรใช้คำว่า “งานศึกษาวิจัยสำรวจสัตว์ในธรรมชาติ เช่น การศึกษาวิจัยพฤติกรรมของสัตว์ตามธรรมชาติ การสำรวจการแพร่กระจายและการประเมินสภาวะทรัพยากรของสัตว์ในธรรมชาติ ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” แทนคำว่า “งานศึกษาวิจัยสำรวจสัตว์ในธรรมชาติที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตตามปกติของสัตว์ เช่น การศึกษาวิจัยพฤติกรรมสัตว์ตามธรรมชาติ ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” เนื่องจาก ข้อความเดิมไม่ครอบคลุมการสำรวจการแพร่กระจายและการประเมินสภาวะทรัพยากรของสัตว์ในธรรมชาติ โดยเฉพาะสัตว์น้ำในธรรมชาติ ซึ่งเป็นภารกิจของกรมประมง ทั้งนี้ เพื่อนำข้อมูลมาประกอบการออกนโยบายกำหนดมาตรการอนุรักษ์คุ้มครองสัตว์ที่มีการขยายพันธุ์ตามธรรมชาติ และการที่ตัดข้อความ “ที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อการใช้ชีวิตตามปกติของสัตว์” ออกนั้น เนื่องจากมีความซ้ำซ้อนกับการใช้ถ้อยคำ “ด้วยวิธีการที่สอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณการดำเนินการต่อสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์” ดังนั้น การตัดข้อความดังกล่าวออกจะไม่ทำให้สาระของร่างกฎกระทรวงดังกล่าวขัดกับพระราชบัญญัติสัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓. ขอเพิ่มเติม “งานศึกษาวิจัยการเลี้ยงสัตว์เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นอาหาร ที่ไม่ได้มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของสัตว์” ในร่างกฎกระทรวงฯ เนื่องจากงานศึกษาวิจัยการเลี้ยงสัตว์น้ำของกรมประมงถือเป็นงานวิจัยทางการเกษตร เพื่อมุ่งหมายให้ได้ผลผลิตสัตว์น้ำมีการเติบโตดี มีผลผลิตสูง เช่น ศึกษาวิจัยชนิดและปริมาณอาหารที่เหมาะสม การทดลองเลี้ยงสัตว์น้ำในระบบน้ำหมุนเวียนแบบต่าง ๆ การศึกษาปริมาณความหนาแน่นที่เหมาะสมในการเลี้ยง เป็นต้น ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยที่ไม่ได้มีการกระทำที่เป็นอันตรายต่อสัตว์น้ำ หรือมีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตตามปกติของสัตว์น้ำ และล้วนแต่ต้องดูแลให้สัตว์น้ำอยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ดี จึงมิใช่เป็นการกระทำที่เป็นปัญหาต่อสวัสดิภาพสัตว์ และควรได้รับการยกเว้นไม่ถือเป็นงานทางวิทยาศาสตร์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ฉัตรชัย สาริกัลยะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๖๐ โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๒๔

E-mail: planning_mtr@dld.go.th